

3. Офіційний сайт Державної прикордонної служби України (ДПСУ). URL: <https://dpsu.gov.ua/> (дата звернення 21.10.2022)
4. Білявський М. Наскільки Україна енергозалежна? *Розумков-центр*: веб-сайт. URL: <https://razumkov.org.ua/komentari/naskilky-ukraina-energonezalezna> (дата звернення: 17.10.2022)

Анотація: The article provides the main conditions for the formation of Ukraine's energy independence and the main prospects for the state's development in this direction. Ways to achieve this goal using renewable natural resources are given. The advantages and disadvantages, as well as the peculiarities of the implementation of such an energy policy on the territory of Ukraine, are analyzed. A conclusion was made regarding the need for the country to gain independence from the import of energy resources.

Ключові слова: energy independence, renewable energy sources, alternative energy resources, energy production.

СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛ. 50-Х – ТА НА ПОЧ. 60-Х РР. ХХ СТ.

ПОБЕРЕЖЕЦЬ Ганна,
кан. іст. наук, ст. викладач
кафедри українознавства
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Анотація: У статті авторка прагнула розглянути особливості суспільного життя України у період другої пол. 50-х та поч. 60-ті рр. ХХ ст. Простежити основні умови та наслідки економічних змін для українського суспільства.

Ключові слова: лібералізація, десталінізація, політична реабілітація, економічний розвиток, «відлига».

Багато істориків сучасності, приділяли чільне місце розгляду питання суспільно-економічного розвитку України у 50-х-60-х рр. ХХ ст. Серед відомих вчених, які приділяли увагу розвитку соціальному та економічному життю 1950-х- 1960-х рр. були: Беззуб В. [1], Костик П. [2], Руденко М. [3], що змогли доцільно передати зміст аграрних реформ та розкрити їх вплив на розвиток народного господарства.

У працях В. Барана [4-5], значне місце приділяється висвітленню багатьох аспектів суспільно-політичного та економічного життя цього періоду. Крім того, автор звертає увагу на розвиток національної та культурної сфери.

Друга половина 50-х рр. ХХ ст., це період кризи у радянській системі, здійснення спроб у реформуванні економіки, покращення у соціальній сфері суспільства та зміни у світогляді людей, що були спричинені зміною керівництва, яка в свою чергу

сприяла переосмисленню і унеможливленню продовження сталінської політики. Всі ці події супроводжувалися низкою повстань політичних в'язнів, що призвело до ліквідації ГУЛАГу в майбутньому. В результаті вдалося зупинити сталінську машину репресій.

Важливим кроком на шляху до лібералізації суспільства, стала доповідь М. Хрущова у лютому 1965 р. на XX з'їзді КПРС «Про культ особи та його наслідки». Було розпочато десталінізацію.

Процес лібералізації сприяв новим позитивним зрушенням у соціально-політичній сфері. Так, крок за кроком було розгорнуто політичну реабілітацію, повернення тисячами політичних в'язнів додому та раніше депортованих селян у роки сталінської колективізації. Спостерігалось збільшення українців у партійно-державному апараті, а це у свій час призупинило процес русифікації.

У 1954 р. на честь 300-річчя «возз'єднання України з Росією», було ухвалено рішення ВР СРСР про входження Кримської області до УРСР [6]. Наслідки входження Кримської області до України були різними, але варто зазначити про розширення курортного потенціалу України, що теж відзначилося на розвитку економіки.

У промисловій сфері спостерігалися як досягнення так кризові явища. Серед досягнень варто відзначити впровадження НТР, хоча і дещо суперечило із централізованою системою управління. Також починає розвиватися машинобудування, легкове автомобілебудування, випуск найбільших сухопутних суден та ін. Спостерігаються високі темпи розвитку електроенергетики (Дніпродзержинська, Київська, Кременчуцька ГЕС). Нарощується виробництво у ВПК, зростає видобуток вугілля, газу та нафти та ін. Все це стало кількісним показником зростання промислової продукції в цілому.

Становище у сільському господарстві теж не було однозначним. З однієї сторони, відбувається збільшення капіталовкладень у сільське господарство, підвищення закупівельних цін на с\г продукцію, ліквідацію податків (майже 2,5 рази) на селянські господарства та списання заборгованостей тощо. А з іншої сторони, жорстка централізація управління, некомпетентне втручання центру у

справи УРСР та ін.

У 1957 р. М. Хрущов ставить завдання: «Найближчими роками наздогнати США з виробництва м'яса, молока й масла на душу населення» [7]. В результаті цього завдання було отримано: укрупнення колгоспів, реорганізація колгоспів у радгоспи, прорахунком стала заборона тримати худобу у приміській зоні, зменшено розміри присадибних ділянок колгоспникам, у великих масштабах засіяно поля кукурудзою, що витіснила інші традиційні культури, а також наслідки неврожаю 1963 р.

У період «відлиги» спостерігаються суттєві зміни у соціальній сфері: збільшення заробітної плати колгоспникам (щомісяця), на 80% відбулося збільшення пенсій (1956 р.), а з 1964 р. виплата пенсій і колгоспникам, видача паспортів селянам, розвиток житлового будівництва, проведення грошової реформи 1961 р., що сприяла підняттю цін на колгоспних ринках, на поч. 60-х рр. перехід на п'ятиденний робочий тиждень та двох вихідних на фабриках та заводах тощо.

У середині 1950-х – 1960-х рр. була спроба реформування управління економікою. Це проявилось у ліквідації галузевих міністерств і створення територіальних органів управління (раднаргоспи). Таким чином, в Україні було створено 11 економічних адмінрайонів. У зв'язку з цим було підірвано контроль центру над економікою України, а керівництво здійснювалося раднаргоспами, що підпорядковувалися Раді Міністрів УРСР. Таке рішення мало позитивний наслідок, і вважалось найбільшим проявом економічної самостійності.

Таким чином, поява раднаргоспів сприяла розвитку легкої промисловості, а економічна самостійність регіонів дозволяла розвивати соціально-економічну сферу України.

Література:

1. Беззуб В. Економічні проблеми розвитку сільського господарства УРСР на сучасному етапі. К. : Політвидав, 1974. – 112 с.
2. Костик П. У боротьбі за технічне оснащення сільського господарства: (Діяльність Компартії України створенню і дальшому розвитку матеріально-технічної бази сільського господарства південних областей УРСР, 1939-1975 рр.).

Львів : Вища школа, 1980. – 168 с.

3. Руденко М. Д. Економічні монологи: (нариси катастрофічної помилки). Б.м.: Сучасність, 1978. – 200 с.

4. Баран В. Україна 1950-1960-х років: еволюція тоталітарної системи. Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 1996. – 448 с.

5. Баран В. Україна в умовах системної кризи (1946-1980 рр.). К. : альтернативи, 1999. – 365 с.

6. Цей день в історії. URL : <https://www.jnsm.com.ua/h/0219N/> (дата звернення: 19.02.2018).

7. Пивоваров С., Спірін Є. 64 роки тому Микита Хрущов вирішив наздогнати і перегнати США URL : <https://babel.ua/>(дата звернення: 22.05.2021).

Abstract: In the article, the author sought to consider the peculiarities of social life in Ukraine during the second half of the 20th century. 50s - 60s of the XX century. Trace the main conditions and consequences of economic changes for Ukrainian society.

Key words: liberalization, de-Stalinization, political rehabilitation, economic development, «thaw».

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ПОЛІЩУК Аліна,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Анотація: досліджено значення бухгалтерського обліку у методології.

Ключові слова: методологія, бухгалтерський облік, метод бухгалтерського обліку, економіка.

Розвиток методології наукових досліджень зумовлений певним рядом умов, які розкривають місце і роль науки в житті кожної людини та суспільства в цілому. Економічна наука, зокрема бухгалтерський облік, також є невід'ємною частиною методологічної проблематики.

Зміна ролі бухгалтерського обліку в умовах інтеграції економіки є однією з основних причин дослідження значення бухгалтерського обліку в методології. Також не менш вагомою причиною, яка спонукала до цього є те, що стадія реформування бухгалтерського обліку виявилася тривалішою, аніж було